

PISA 4U

Επίδραση δημογραφικών,
κοινωνικο-οικονομικών και
συμπεριφορικών
παραγόντων των
μαθητών/τριών στην
Ελλάδα στην κατανόηση
κειμένου με βάση τα
δεδομένα PISA 2018



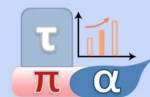
Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων



Εργαστήριο
Διδακτικής
& Σχολικής
Παιδαγωγικής
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ



Εθνικό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021-2025



Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

Η εκπόνηση του παραδοτέου εντάσσεται στο Έργο «Δημιουργία Ερευνητικών Υποδομών, Επεξεργασία Ερευνητικού Υλικού και Επικοινωνία Αποτελεσμάτων Διεθνών Εκπαιδευτικών Ερευνών» με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Αναστάσιο Εμβαλωτή. Χρηματοδοτήθηκε βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μέσω του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025.

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

Αναστάσιος Εμβλωτής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Διευθυντής Εργαστηρίου Διδακτικής & Σχολικής Παιδαγωγικής

Επιστημονικοί Συνεργάτες:

Γεώργιος Χιονάς, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Το υλικό PISA4U διατίθεται με άδεια 'Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0'. [ελεύθερη χρήση, αναπαραγωγή, αναδιανομή, παρουσίαση και αξιοποίηση, με την προϋπόθεση να μην υπάρχει πρόθεση εμπορικής εκμετάλλευσης. Απαιτείται αναφορά του δημιουργού ή του δικαιούχου της άδειας. Οποιοδήποτε παράγωγο έργο μπορεί να διανεμηθεί μόνο με την ίδια ή παρόμοια άδεια] <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>



Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	3
Λίστα Πινάκων	3
Εισαγωγή	4
Θεωρητικό Πλαίσιο και Ερευνητικοί Στόχοι	4
Μεθοδολογία	5
Συμμετέχοντες/ουσες	5
Μεταβλητές Μελέτης.....	7
Εξαρτημένη Μεταβλητή.....	7
Ανεξάρτητες Μεταβλητές	7
Ερευνητικός Σχεδιασμός.....	9
Λογισμικό Ανάλυσης και Διαχείριση Δεδομένων	9
Αποτελέσματα	9
Βιβλιογραφία	10

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1. Κατανομή συμμετεχόντων/ουσών στην Ελλάδα (PISA 2018) ως προς βασικά κοινωνικοδημογραφικά και σχολικά χαρακτηριστικά.....	6
Πίνακας 2. Ελλείπουσες τιμές (%) ανά μεταβλητή στην Ελλάδα (PISA 2018)	7
Πίνακας 3. Ανεξάρτητες μεταβλητές έρευνας	8
Πίνακας 4. Αποτελέσματα παλινδρόμησης	9

Επίδραση δημογραφικών, κοινωνικο-οικονομικών και συμπεριφορικών παραγόντων των μαθητών/τριών στην Ελλάδα στην κατανόηση κειμένου με βάση τα δεδομένα PISA 2018

Εισαγωγή

Θεωρητικό Πλαίσιο και Ερευνητικοί Στόχοι

Η διερεύνηση των παραγόντων που επηρεάζουν την ικανότητα κατανόησης κειμένου (reading literacy) αποτελεί βασικό αντικείμενο της εκπαιδευτικής έρευνας, με το Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών/τριών PISA (Programme for International Student Assessment, PISA) του Ο.Ο.Σ.Α. (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) να παρέχει ένα πλούσιο πλαίσιο δεδομένων για συγκριτική ανάλυση σε διεθνές επίπεδο (OECD, 2019).

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, τα δημογραφικά, κοινωνικοοικονομικά και συμπεριφορικά χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών έχουν αναδειχθεί κρίσιμοι παράγοντες που διερευνώνται σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών/τριών στην κατανόηση κειμένου σε διεθνές επίπεδο.

Ειδικότερα, το φύλο εξετάζεται συστηματικά, καθώς σχετίζεται με διαφοροποιήσεις στις μαθησιακές εμπειρίες και στην πρόσληψη της γλωσσικής διδασκαλίας (Ho & Gan, 2023). Το μεταναστευτικό υπόβαθρο αναδεικνύεται ως κρίσιμος παράγοντας προς διερεύνηση, καθώς συνδέεται με ζητήματα εκπαιδευτικών ανισοτήτων και κοινωνικής ένταξης (Hána, Hasman, & Kostelecká, 2016). Παράλληλα, το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο έχει αναγνωριστεί ως θεμελιώδης δείκτης που αποτυπώνει το οικογενειακό και κοινωνικό πλαίσιο, καθιστώντας αναγκαία την ανάλυση της σχέσης του με τις μαθησιακές επιδόσεις και ειδικότερα με την κατανόηση κειμένου (Michael & Kyriakides, 2023; Zhou & Wang, 2023; Lavrijsen & Nicaise, 2015; Rodríguez De Luque, 2024).

Πέρα από τα δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, διερευνάται το αν η κατανόηση κειμένου επηρεάζεται από παράγοντες που αφορούν τη συμπεριφορά και τη δέσμευση στο σχολείο. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται η σποραδική φοίτηση, η καθυστερημένη προσέλευση και η επανάληψη τάξης και η θυματοποίηση τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την ερμηνεία διαφορών στις επιδόσεις των μαθητών/τριών στην κατανόηση κειμένου (Kilinc & Özdemir, 2022; Lian et al., 2021; Ikeda & García, 2014).

Η διερεύνηση της επίδρασης των προαναφερόμενων παραγόντων αποτελεί το κεντρικό θέμα της παρούσας έρευνας η οποία πραγματοποιείται αναλύοντας τα δεδομένα του εκπαιδευτικού συστήματος της Ελλάδας, αξιοποιώντας τις απαντήσεις των μαθητών/τριών στην αξιολόγηση PISA 2018.

Μεθοδολογία

Συμμετέχοντες/ουσες

Για την παρούσα ανάλυση αξιοποιήθηκαν δεδομένα από το PISA 2018 για την Ελλάδα. Το αρχικό δείγμα περιλάμβανε 5.532 μαθητές/τριες από την Ελλάδα. Μετά τον καθαρισμό των δεδομένων, το δείγμα που εισήχθη στις αναλύσεις ανήλθε σε 5.316 μαθητές/τριες από την Ελλάδα (96,1% του αρχικού δείγματος).

Ως προς τα βασικά κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά, στην Ελλάδα συμμετείχαν 2.585 αγόρια (48,6%) και 2.731 κορίτσια (51,4%), εκ των οποίων 4.761 ήταν γηγενείς (89,6%), 423 μετανάστες/ριες δεύτερης γενιάς (8,0%) και 132 μετανάστες/ριες πρώτης γενιάς (2,5%). Όσον αφορά τις συμπεριφορές φοίτησης κατά τις δύο τελευταίες εβδομάδες πριν τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, το 72,5% των μαθητών/τριών στην Ελλάδα δεν απουσίασαν καμία ημέρα από το σχολείο, ενώ 27,5% στην Ελλάδα δήλωσαν ότι έλειψαν τουλάχιστον μία ημέρα. Οι κοπάνες σε μεμονωμένα μαθήματα αναφέρθηκαν από 50,2% των μαθητών/τριών στην Ελλάδα. Αντίστοιχα, καθυστερημένη προσέλευση στο σχολείο δήλωσε το 55,5% των μαθητών/τριών στην Ελλάδα.

Τέλος, στην επανάληψη τάξης στην Ελλάδα, μόλις το 2,0% των μαθητών/τριών είχε επαναλάβει τάξη (βλ. Πίνακα 1).

Πίνακας 1. Κατανομή συμμετεχόντων/ουσών στην Ελλάδα (PISA 2018) ως προς βασικά κοινωνικοδημογραφικά και σχολικά χαρακτηριστικά

Χαρακτηριστικό	GR (n = 5.316)
Φύλο	
Αγόρια	48.6%
Κορίτσια	51.4%
Καθεστώς Μετανάστευσης	
Γηγενείς μαθητές/τριες	89.6%
Μετανάστες/ριες 1ης γενιάς	2.5%
Μετανάστες/ριες 2ης γενιάς	8.0%
Απουσία ολόκληρης μέρας (τελευταίες 2 εβδομάδες)	
Καμία φορά	72.5%
1–2 φορές	20.4%
3–4 φορές	3.7%
≥5 φορές	3.4%
Απουσίες (κοπάνες σε κάποια μαθήματα)	
Καμία φορά	49.8%
1–2 φορές	33.4%
3–4 φορές	9.9%
≥5 φορές	6.9%
Καθυστέρηση στην άφιξη	
Καμία φορά	44.5%
1–2 φορές	29.9%
3–4 φορές	13.1%
≥5 φορές	12.5%
Επανάληψη τάξης	
Δεν επανέλαβε τάξη	98.0%
Επανέλαβε τάξη	2.0%

Πριν από την περαιτέρω ανάλυση, κρίθηκε απαραίτητο να εξεταστεί η πληρότητα των δεδομένων, καθώς το τελικό δείγμα που παρουσιάστηκε στον Πίνακα 1 προέκυψε ύστερα από αποκλεισμό περιπτώσεων με ελλείπουσες τιμές. Ο Πίνακας 2 παρουσιάζει αναλυτικά το ποσοστό των ελλειπουσών τιμών ανά μεταβλητή, υπολογισμένο επί του αρχικού δείγματος (Ελλάδα: N=6.403). Όπως φαίνεται, τα υψηλότερα ποσοστά απωλειών εντοπίζονται στις μεταβλητές που σχετίζονται με τη φοίτηση και τη θυματοποίηση. Αντίθετα, δείκτες όπως το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο (ESCS) και η επανάληψη τάξης παρουσιάζουν πολύ χαμηλά ποσοστά ελλείψεων στην Ελλάδα. Η αποτύπωση αυτή εξηγεί γιατί το τελικό δείγμα που εισήχθη στις αναλύσεις (Πίνακας 1) ήταν μικρότερο από το αρχικό και υπογραμμίζει τη σημασία του ελέγχου των missing values για την ορθότητα της ερμηνείας.

Πίνακας 2. Ελλείπουσες τιμές (%) ανά μεταβλητή στην Ελλάδα (PISA 2018)

Μεταβλητή	GR (N=6.403)
Μεταναστευτικό υπόβαθρο (IMMIG)	131 (2.0%)
Φύλο (ST004D01T)	0 (0.0%)
Απουσία ολόκληρης μέρας (ST062Q01TA)	696 (10.9%)
Απουσία σε μεμονωμένα μαθήματα (ST062Q02TA)	698 (10.9%)
Καθυστερημένη προσέλευση (ST062Q03TA)	705 (11.0%)
Επανάληψη τάξης (REPEAT)	48 (0.7%)
Θυματοποίηση (BEINGBULLIED)	947 (14.8%)
Κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο (ESCS)	31 (0.5%)

Μεταβλητές Μελέτης

Εξαρτημένη Μεταβλητή

Η εξαρτημένη μεταβλητή της παρούσας έρευνας ήταν η επίδοση στην κατανόηση κειμένου (PV_Read), όπως αποτυπώνεται στο PISA 2018. Σημειώνεται ότι η Γλώσσα ήταν το αντικείμενο εστίασης στην έρευνα PISA 2018. Η επίδοση υπολογίστηκε βάσει της Θεωρίας Απόκρισης Στοιχείου (Item Response Theory – IRT) και εκφράστηκε μέσω πιθανοφανών τιμών (plausible values).

Ανεξάρτητες Μεταβλητές

Οι ανεξάρτητες μεταβλητές της έρευνας ομαδοποιήθηκαν σε δύο θεματικές ενότητες:

- (α) Δημογραφικά και Κοινωνικοοικονομικά Στοιχεία, και
- (β) Συμπεριφορά και Δέσμευση στο σχολείο.

Η ενότητα των Δημογραφικών και Κοινωνικοοικονομικών Στοιχείων περιέλαβε βασικά κοινωνικά και οικογενειακά χαρακτηριστικά, όπως το φύλο, το μεταναστευτικό υπόβαθρο και τον σύνθετο κοινωνικοοικονομικό δείκτη ESCS (Economic, Social and Cultural Status) ο οποίος περιγράφει οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο της οικογένειας προέλευσης των μαθητών/τριών.

Τέλος, η ενότητα Συμπεριφοράς και Δέσμευσης στο σχολείο εξέτασε παράγοντες που αφορούσαν την παρουσία και συνέπεια των μαθητών/τριών (απουσίες, καθυστερήσεις, σποραδική φοίτηση, επανάληψη τάξης και θυματοποίηση). Οι μεταβλητές παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Ανεξάρτητες μεταβλητές έρευνας

Θεματική Κατηγορία	Υποκατηγορία	Κωδική Ονομασία	Τύπος	Ερμηνευτικά Σχόλια
1. Δημογραφικά & Κοινωνικοοικονομικά	Φύλο	ST004D01T	Κατηγορική	Αγόρι, Κορίτσι
	Μεταναστευτικό υπόβαθρο	IMMIG	Κατηγορική	Γηγενής, Μετανάστες 1ης γενιάς, Μετανάστες 2ης γενιάς
	Κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο	ESCS	Συνεχής (WLE) ¹	Σύνθετος δείκτης βασισμένος στο επάγγελμα και την εκπαίδευση των γονέων καθώς και στα διαθέσιμα οικιακά αγαθά
	Σποραδική φοίτηση κατά τις δύο τελευταίες εβδομάδες πριν τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου PISA	ST062Q01TA	Διαδική ²	Καταγράφει εάν οι μαθητές/τριες δήλωσαν ότι έκαναν κοπάνα ολόκληρη ημέρα. Οι αρχικές απαντήσεις δίνονται σε τέσσερις κατηγορίες συχνότητας (Καμία, 1–2 φορές, 3–4 φορές, ≥5 φορές). Στις αναλύσεις μετατράπηκαν σε δυαδικές (0 = Καμία, 1 = οποιαδήποτε απουσία), ώστε να αποτυπώνεται η παρουσία ή μη σποραδικής φοίτησης.
2. Συμπεριφορά & Δέσμευση στο σχολείο	Σποραδική φοίτηση κατά τις δύο τελευταίες εβδομάδες πριν τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου PISA	ST062Q02TA	Διαδική ²	Καταγράφει εάν οι μαθητές/τριες δήλωσαν ότι έκαναν κοπάνα σε μεμονωμένα μαθήματα. Οι αρχικές απαντήσεις δίνονται σε τέσσερις κατηγορίες συχνότητας (Καμία, 1–2 φορές, 3–4 φορές, ≥5 φορές). Στις αναλύσεις μετατράπηκαν σε δυαδικές (0 = Καμία, 1 = οποιαδήποτε απουσία), ώστε να αποτυπώνεται η παρουσία ή μη σποραδικής φοίτησης.
	Καθυστερημένη προσέλευση	ST062Q03TA	Διαδική ²	Η μεταβλητή αφορά το πόσο συχνά οι μαθητές/τριες ανέφεραν ότι έφτασαν αργοπορημένοι/ες στο σχολείο. Οι αρχικές απαντήσεις σε τέσσερις κατηγορίες συχνότητας (Καμία, 1–2 φορές, 3–4 φορές, ≥5 φορές) κωδικοποιήθηκαν επίσης σε δυαδική μορφή (0 = Καμία, 1 = οποιαδήποτε καθυστερημένη προσέλευση).
	Επανάληψη τάξης	REPEAT	Διαδική ²	Καταγράφει εάν ο/η μαθητής/τρια είχε μείνει στην ίδια τάξη, με κατηγορίες «Όχι, ποτέ», «Ναι, μία φορά» και «Ναι, δύο ή περισσότερες φορές». Ο σύνθετος δείκτης REPEAT (προκύπτει από τις ST127Q01TA – ST127Q03TA) δημιουργήθηκε, ώστε να απεικονίζει σε δυαδική μορφή την ύπαρξη ή μη επαναφοίτησης (0 = καμία επανάληψη τάξης, 1 = επανάληψη σε οποιαδήποτε βαθμίδα),
	Θυματοποίηση	BEINGBULLIED	Συνεχής (WLE) ¹	Σύνθετος δείκτης που υπολογίζεται από τις απαντήσεις των μαθητών/τριών στις προτάσεις ST038Q03NA–ST038Q08NA, καταγράφοντας εμπειρίες αποκλεισμού, χλευασμού, απειλών, καταστροφής αντικειμένων, σωματικής βίας και διάδοσης φημών. Υψηλότερες τιμές σημαίνουν μεγαλύτερη έκθεση σε θυματοποίηση.

Σημειώσεις. ¹ Πρόκειται για δείκτες που έχουν μέσο όρο 0 και τυπική απόκλιση 1 στους μαθητές των χωρών του ΟΟΣΑ. Τιμές > 0 δηλώνουν επίπεδα πάνω από τον μέσο όρο. ² Πρόκειται για μεταβλητές που εκφράζουν την παρουσία ή απουσία ενός χαρακτηριστικού (τύπου Ναι/Όχι).

Ερευνητικός Σχεδιασμός

Η παρούσα έκθεση υιοθέτησε ποσοτική προσέγγιση, αξιοποιώντας δευτερογενή ανάλυση δεδομένων από το διεθνές πρόγραμμα αξιολόγησης PISA 2018. Για την ανάλυση εφαρμόστηκε η πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση με ταυτόχρονη εισαγωγή όλων των ανεξάρτητων μεταβλητών (enter method), προκειμένου να εκτιμηθεί η συνολική συνεισφορά των ανεξάρτητων μεταβλητών στην ερμηνεία της διακύμανσης της εξαρτημένης μεταβλητής (επίδοσης στην κατανόηση κειμένου). Παράλληλα μέσω αυτής της προσέγγισης έγινε αποτίμηση της σχετικής σημαντικότητας κάθε παράγοντα στη συνολική ερμηνεία της κατανόησης κειμένου των μαθητών/τριών στην Ελλάδα.

Λογισμικό Ανάλυσης και Διαχείριση Δεδομένων

Οι στατιστικές αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν χρησιμοποιώντας το λογισμικό IBM SPSS Statistics (έκδοση 29.0) και το IDB Analyzer (έκδοση 5.0.41). Το IDB Analyzer χρησιμοποιήθηκε για την κατάλληλη διαχείριση των πιθανοφανών τιμών (plausible values) και των σταθμίσεων δειγματοληψίας του PISA, ενώ το SPSS για τις αναλύσεις παλινδρόμησης. Εφαρμόστηκε η μέθοδος listwise deletion ως μέθοδος χειρισμού των ελλειπουσών τιμών, οδηγώντας στον αποκλεισμό των περιπτώσεων με ελλιπή τιμή σε οποιαδήποτε από τις μεταβλητές που συμπεριλήφθηκαν στα μοντέλα. Όλες οι αναλύσεις έλαβαν υπόψη τη σύνθετη δομή δειγματοληψίας του PISA και τις κατάλληλες σταθμίσεις.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης παλινδρόμησης παρουσιάζονται στον Πίνακα 4, ο οποίος περιλαμβάνει τους μη τυποποιημένους συντελεστές παλινδρόμησης (B), τα τυπικά σφάλματα (SE), τις τιμές t-test, τους τυποποιημένους συντελεστές (Beta), καθώς και τους δείκτες στατιστικής σημαντικότητας (p) για κάθε μεταβλητή.

Πίνακας 4. Αποτελέσματα παλινδρόμησης

Μεταβλητή	B	SE	t	Beta
Σταθερός όρος	495.42	3.46	143.32	–
Φύλο (Αγόρι)	–30.13***	3.02	–9.98	–.16
Μεταναστευτικό υπόβαθρο – 2ης γενιάς	–16.83**	5.77	–2.92	–.05
Μεταναστευτικό υπόβαθρο – 1ης γενιάς	–26.11**	9.43	–2.77	–.05
Κοινωνικοοικονομικό επίπεδο (ESCS)	27.28***	2.25	12.12	.26
Απουσία ολόκληρης μέρας (≥1 φορά)	–12.71***	3.37	–3.77	–.05
Απουσίες σε μαθήματα (≥1 φορά)	–12.51***	2.70	–4.63	–.06
Καθυστερημένη προσέλευση (≥1 φορά)	–2.02	2.76	–0.73	–.01
Επανάληψη τάξης	–98.20***	10.03	–9.79	–.18
Θυματοποίηση (BEINGBULLIED)	–12.37***	1.38	–8.94	–.13
R ²	.21			

Σημείωση. *p < .05. **p < .01. ***p < .001.

Αναφορικά με την Ελλάδα, το μοντέλο εξήγησε το 21% της μεταβλητότητας στην επίδοση ανάγνωσης ($R^2 = .21$). Ο σταθερός όρος ήταν 495,42 μονάδες, αντιπροσωπεύοντας τη βασική επίδοση για την ομάδα αναφοράς (κορίτσια, γηγενείς, χωρίς απουσία/καθυστέρηση, χωρίς επανάληψη τάξης), ενώ για τους δείκτες ESCS (WLE) ο μέσος όρος στον Ο.Ο.Σ.Α. θεωρείται μηδενικός.

Το φύλο είχε αρνητική επίδραση ($\beta = -.16, p < .001$), με τα αγόρια να υστερούν κατά 30,13 μονάδες σε σχέση με τα κορίτσια. Η μεταναστευτική κατάσταση επηρέασε επίσης αρνητικά: οι/οι πρώτης γενιάς μετανάστες εμφάνισαν χαμηλότερες επιδόσεις ($\beta = -.05, p < .01, -26,11$ μονάδες) και οι/οι δεύτερης γενιάς επίσης ($\beta = -.05, p < .01, -16,83$ μονάδες). Ο δείκτης κοινωνικοοικονομικού υποβάθρου (ESCS) αποτέλεσε ισχυρό θετικό παράγοντα ($\beta = .26, p < .001$), καθώς κάθε πρόσθετη μονάδα συνδέθηκε με +27,28 μονάδες στην επίδοση.

Η απουσία ολόκληρης σχολικής ημέρας (≥ 1 φορά) είχε αρνητική επίδραση ($\beta = -.05, p < .001, -12,71$ μονάδες), όπως και οι απουσίες σε μεμονωμένα μαθήματα (≥ 1 φορά) ($\beta = -.06, p < .001, -12,51$ μονάδες). Οι καθυστερήσεις (≥ 1 φορά) δεν ήταν στατιστικά σημαντικές ($\beta = -.01, p = .47$). Η επανάληψη τάξης (REPEAT) αποτέλεσε από τους ισχυρότερους αρνητικούς παράγοντες ($\beta = -.18, p < .001$), με μείωση 98,20 μονάδων, ενώ η θυματοποίηση (BEINGBULLIED) συνδέθηκε επίσης αρνητικά με την επίδοση ($\beta = -.13, p < .001, -12,37$ μονάδες).

Βιβλιογραφία

Hána, D., Hasman, J., & Kostecká, Y. (2016). The educational performance of immigrant children at Czech schools. *Oxford Review of Education*, 43(1), 38–54. <https://doi.org/10.1080/03054985.2016.1235030>

Ho, S. K., & Gan, Z. (2023). Instructional practices and students' reading performance: a comparative study of 10 top performing regions in PISA 2018. *Language Testing in Asia*, 13(1), 48. <https://doi.org/10.1186/s40468-023-00261-1>

Ikeda, M., & García, E. (2014). Grade repetition: A comparative study of academic and non-academic consequences. *OECD Journal: Economic Studies*, 2013(1), 1–47. https://doi.org/10.1787/eco_studies-2013-5k3w65mx3hnx

Kılınc, A. Ç., & Özdemir, N. (2022). Does distributed leadership matter for student achievement? Evidence from a centralised education system. *Educational Studies*, 51(1), 1–21. <https://doi.org/10.1080/03055698.2022.2117543>

Lavrijsen, J., & Nicaise, I. (2015). New empirical evidence on the effect of educational tracking on social inequalities in reading achievement. *European Educational Research Journal*, 14(3-4), 206–221. <https://doi.org/10.1177/1474904115589039>

Lian, Q., Yu, C., Tu, X., Deng, M., Wang, T., Su, Q., & Zuo, X. (2021). Grade repetition and bullying victimization in adolescents: A global cross-sectional study of the Program for International Student Assessment (PISA) data from 2018. *PLoS medicine*, 18(11). <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1003846>

Michael, D., & Kyriakides, L. (2023). Mediating effects of motivation and socioeconomic status on reading achievement: A secondary analysis of PISA 2018. *Large-Scale Assessments in Education*, 11(1), 31. <https://doi.org/10.1186/s40536-023-00181-9>

OECD. (2019). *PISA 2018 results (Volume I): What students know and can do*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/5f07c754-en>

Rodríguez De Luque, J. J. (2024). Examining the associations between high achievement in reading and school climate: evidence from five South American countries. *Large-Scale Assessments in Education*, 12(1), 32. <https://doi.org/10.1186/s40536-024-00220-z>

Zhou, J., & Wang, X. (2023). The relationship among personal achievement motives, school relational goal structures and learning outcomes: A multilevel analysis with PISA 2018 data. *Large-Scale Assessments in Education*, 11(1), 17. <https://doi.org/10.1186/s40536-023-00167-7>

PISA 4 U



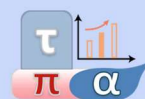
Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων



Εργαστήριο
Διδακτικής
& Σχολικής
Παιδαγωγικής
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ



Εθνικό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021-2025



Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

Η εκπόνηση του παραδοτέου εντάσσεται στο Έργο «Δημιουργία Ερευνητικών Υποδομών, Επεξεργασία Ερευνητικού Υλικού και Επικοινωνία Αποτελεσμάτων Διεθνών Εκπαιδευτικών Ερευνών» με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Αναστάσιο Εμβαλωτή. Χρηματοδοτήθηκε βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μέσω του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025